

1. a) Určete v následujících souvětích věty hlavní a věty vedlejší.

b) Určete počet vět v souvětí, hranice vět, počet vět hlavních a vedlejších a druh souvětí.

Lukáš se plně soustředil na řízení vozu, ale to mu nevadilo, aby neuvažoval. Posmíval se civilizaci, ale přírodu takřka neviděl, tvrdil, že pojem krásy v přírodě je lidský výtvar.

S šálkem v ruce se zastavil u stěny, kam na papír v rozměru plakátu připichoval programy kin, divadel, koncertů, povinnosti pro každý den. Víím jen, že tehdy bylo jaro, pamatuji si, že kvetly hlohy. Přistoupil po špičkách a tiše, aby muže neprobudil, nahmatal mu puls. Konečně se rozednilo, Šárka dojela do Prahy i do Záběhlic, za chvíli zazvoní u jednoho ze staromódních domků v zahradní čtvrti. Vzpomněla si na to i teď a v duchu se už těší, jak bude doma zimním hostům zase podstrojovat pod vysokým smrkem, až půjde ráno k autobusové zastávce. Jsou léta třicátá, z hrnce stoupá pára, úderem dvanácté se obědvá. Sanytrovku každý hned pozná a taky pochopí, proč se jí v rodině i v okolí říkalo Sluneční dům. Berta studily promáčené boty a kalhoty a neměl tušení, jak se do jámy dostal. Hlava ho nesnesitelně bolela a podle pohybu Slunce na obloze usoudil, že z džípu vypadl před mnoha hodinami. V prvních okamžicích nedovedl rozeznat vlastní vjem viděného od skutečného děje před sebou, splývaly mu v jedno a vůbec si neuvědomoval, že by měl nějaké veličiny rozlišovat. Věděla to, věděla, že se vrátí.

2. Doplňte souřadící spojovací výrazy, aby souvětí byla smysluplná.

- Vrátili jsme se úplně promočení, venku celou tu dobu pořádně přšelo.
- Pokusila se rozeznat tváře lidí kolem sebe, neviděla nic než rozmazané stíny.
- Můžeme si vzít všechny pokrývky, vám tady máme nějaké nechat?
- Mariner se stále usmíval, v jeho hlase zaznělo rozladění.
- Bratr se vždycky hodně smál vtipům ostatních lidí, byl velice oblíbený. (
- Řidička přibrzdila uhnula k pravé krajnici, příliš prostoru řidiči za sebou poskytnout nemohla, silnici lemoval jen úzký násep.
- Cesta tam končí: dále se dá jet jenom lodí přes jezero můžete letět hydroplánem. (nebo)
- Zdi byly nejmíň metr silné, bylo ve věži chladno, ba mírně mrazivo.
- Mé jméno všichni znáte, nemusím se představovat.
- Každou chvíli vešla dovnitř sestra, pohnula skleničkou, přinesla teploměr nebo cokoli jiného.
- Nový film reálný svět popisuje, z něho utíká do krásných lyrických končin.
- Tyto budovy využívají fakulty univerzity, je tvoří bytové jednotky.

- Například disneyovské filmy vznikají v podstatě továrním postupem: práce je mechanická a ji provádějí týmy tvůrců podřizujících dílu podřídít svůj osobitý styl.
- Sněžného muže jsem ještě nikdy neviděl: jsem nebyl v Himálajích, chodívám často zamyšlen, co chvíli někoho přehlídnu.

3. Určete poměry mezi souřadně spojenými větami v následujících souvětích.

a) Na srovnaných spisech ležela podlouhlá fialová obálka, Raymond se znovu rozhlédl, ale nikdo si ho nevšímal. Uplynulo několik měsíců a tisk přinášel docela nové titulky, zatímco složka spisů putovala do archivu příslušných soudů. Odmalička ho strašili, ale on dětským představám o strašidlech nevěřil a nebál se jich, dokonce i v dospělosti je žertem někdy opakoval, a tak se sám sobě vlastně posmíval. Tento druhý příběh se prý odehrál na stejném úseku dálnice, přesné místo neznám, ale vůz řídila žena. Všechny atmosférické srážky patří k hydrometeorům, ale ne všechny hydrometeory jsou atmosférickými srážkami, ke srážkám např. nepatří mlha, kouřmo, zvířený sníh, vodní tříšť. Jde o mou čest, a proto vám o dopise nesmím prozradit žádné podrobnosti, ani jej nesmím na chvíli dát z ruky. Noví majitelé letoviska jsou milí lidé, už jsme se s nimi seznámili, a tak tam jezdíme každý měsíc. Cesta byla dost náročná, ale my jsme měli terénní vůz s náhonem na čtyři kola, a tak jsme se dostali téměř všude. Dopravní zácpy jsou zvláštní fenomén, neboť se šíří dál a dál. Sousedé na něj sice pohlíželi rezervovaně, avšak brzy si získal mezi vesničany oblibu, neboť přispíval slušnými částkami na všechny lokální účely a nikdy neopomenul zúčastnit se místních sedánek.

b) Strýc předstíral, že je zaměstnán a čte nějakou knihu. Přestože nebyla velká zima a březnové slunce svítilo, nepronikly jeho paprsky záclonami nijak výrazně. Postupně ho uklidnily vláčné pohyby, ticho a zvláštní tajemnost děje, který sledoval, a jehož se dokonce sám účastnil. Nesmí na ni naléhat, i když by rád pomohl a ulehčil jí první týdny a měsíce. Nesnesitelné bylo bzučení mouchy, která poletovala mezi regály a co chvíli jí usedla na ruku nebo otevřenou knihu. Gabriela věděla od dětství, že otec zemřel jako mladý, že se dokonce ani nestačil s matkou oženit. Historkám tohoto typu dodává na věrohodností fakt, že je složena z realistických témat, a navíc že v ní vystupují seriózní moderní instituce, jako zvěrolékař či policie. Měl strach, že jeho otec onemocněl, nebo že dokonce umírá. Jiná historka vypráví, že jedni lidé odjeli na dovolenou, a proto že nechali svoje psy a kočky u sousedů. Praha se tehdy stala místem, kde se točilo stále více filmů a objevovaly se tehdejší filmové hvězdy. Jde o film vytvořený tak, aby přilákal lidi do kin, ne aby odpovídal

skutečnosti. Přestože stavba i model si budou odpovídat, dokonce i barvy budou v podstatě totéž, oba vjemy budou odlišné.